

1113 16. Marts 1889: 1. Beh. af Lovf. om Anl. af en Jernb. fra Horsens til Tørring.

1114

Rang, og man kan altsaa ikke give det Baneanlæg et større Tilskud end Horsens—Tørring-Banen. Men det ærede Medlem kan interessere sig for, at man eventuelt fremtidig kommer til at gaa en anden Vej, den Vej, som det ærede Medlem for De Kredts (Suel) var inde paa, at anlægge en billigere Type for denne Jernbane. Og jeg skal tillade mig at bemærke, at medens det for en gennemgaaende Bane vilde være utilstabeligt, saa vilde jeg, saa vidt jeg nu kan se, ikke anse det for at være det, hvis Banen kun gaar til Give, thi derved vil Intet blive præjudiceret. Et fremtidigt Midtbaneanlæg i Sylland vil efter al Rimelighed komme til at tangere Give. Men naar man altsaa ikke gaar ud over Give, vil der ikke fra min Side være Noget ivoien for, at man kommer til billigere Anlæg end det, der hidtil har været Tale om. Det beder jeg altsaa det ærede Medlem overveie. — Nu siger det ærede Medlem, at det var onfseligt at faae en Plan for fremtidige Baneanlæg. Ja, forsaavidt man siger for fremtidige Statsbaneanlæg, kan der være nogen Berettigelse i Fordringen, men forsaavidt man tænker paa fremtidige Privatbaneanlæg, synes jeg, at der er liden Hjemmel til at stille en saadan Forbring, thi der skalde dog Initiativet fremkomme fra vedkommende Egn. — Jeg skal endnu blot sige til det ærede Medlem, at foruden de Betæneligheder, jeg har havt nærmest fra et Jernbanestandpunkt, har jeg ogsaa som Indenrigsminister havt en anden Betænelighed, og den samme Betænelighed kom jo ogsaa frem i Dag fra et æret Medlem. Det er med Hensyn til det Tilskud, som Egnen saa beredvillig har vøteret paa 1,700,000 Kr. Det vil lagt paa Hartkornet gennemgaaende blive 10 Kr. pr. Td. Hartkorn foruden den Rente, der vil være at lægge til. Det vil være en meget betænelig Tynge at lægge paa Egnen der, og det er jo Noget, som skal effektueres ved Laan og væsentlig lægges paa Eiendommene. Jeg er meget betænelig ved den Side af Sagen — jeg har jo ogsaa med den Side af Sagen at gjøre — og det er mig rigtigt nok meget tvivlsomt, om man ikke her kommer til at sjøbe Guldbor dyrt, om man ikke kommer til at bringe saadanne Offre, at vedkommende Eiendomsbesiddere i denne ingenlunde begunstige Egn ville komme til at hde saa Meget, at det vil

komme til at genere dem føleligt i mange Aar. Det er Noget, man maa tage under Overveielse. Jeg indrømmer, at det er en Egn, der er i Optømt, hele det store Parti mellem Veile og Herning og Bestpaa. Det er en Egn, der er skreden meget frem i den sidste Mennefsalder, den er tiltaget i Folkmængde og i Produktion maatte fuldt saa meget som nogen anden Egn. Det forholder sig dog ikke rigtigt, naar det ærede Medlem siger, at den Egn ikke har nogen Nytte af de bestaaende Jernbaneanlæg. Der er ganske vist Steder, hvor man har en temmelig lang Færdselsvei til Jernbanen, men deraf kan man ikke udenvidere slutte, at de ikke have nogen Gavn af Jernbanen. Det er jo s. Ex. klart, at Postgangen er en ganske anden nu, end i gamle Dage, da der ingen Hovedbane var i Sylland. Det er jo ogsaa klart, at selv om vedkommende Egn skal bringe noget Offer for at faae sine Produkter ind til Byn, saa er det Offer dog ikke større, end at Varerne, naar de først ere komne ind til Bjerne, staa lige i Pris med andre. Forøvrigt turde det dog være, at der i vedkommende Egn ikke saa meget er Tale om Salg, om Værdier, der skulle ind paa Markedet, i alt Fald ikke for Diebliffet og i alt Fald ikke saadanne, som det kan genere væsentlig at flytte; det turde væsentligt være Dyr, Meterprodukter o. s. v. Derimod er der ganske vist Indsjob af en Del Varer, men jeg tror dog ikke, at de — naar man undertager nogle enkelte, væsentlig Grovvarer — ere fordyrede saa væsentlig, at Egnen kan staa sig ved at bringe et saa stort Offer, som den ganske vist gennem sine Kommuner og Deputerede har erklæret sig villig til at hde til Veile—Give eller Veile—Hølstebro Banen. Ved Horsens—Tørring Banen forholder det sig jo noget anderledes. Der ere Offrene formentlig nogenlunde overkommelige for vedkommende Egn. Om det skalde hænge saaledes sammen, at Nogen af dem, der oprindeligt have været med til Sagen, nu fortryde det, skal jeg ikke have nogen Mening om; men det er jo et Spørgsmaal, som man her blandt Andet kan gjøre til Gjenstand for nærmere Underfølgelse.

Th. Nielsen: Det ærede Medlem fra Aarhus Amt (Suel) bemærkede, at naar der fremkom Forslag om saadanne Anlæg, skete